

OPLATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

REDAKCJA przyjmie interesantów od 12 i pół
do 2-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 8.30 — 17 bez
przerwy, w soboty do 18

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru **10** groszy

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA I, UL. WARECKA N. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 344-17

ADMINISTRACJA, PAEN, HERATA I KOLPORTAŻ 5.12-80

KASA I BUCHALTERIA 220-13

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe

Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru **10** groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnośnienia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.50. Za zmianę adresu 50 gr.

Oddziały: „NAPRZÓD” Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA” Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIAŃSKA” Łódź, Al. Kościuszki 23. „ROBOTNIK PŁOCKI” Płock, ul. Piłsudskiego 64.

„ROBOTNIK RZĄDOWSKI” Radom, ul. Kelle-Krausa 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI” Poznań, ul. Strzemińska 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI” Białystok, Rynek Kościuszki 29. „ROBOTNIK WILEŃSKI” Wilno, ul. Dąbrowskiego 12.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajnie 40, nekrologi do 60 m.n. gr. 20, powyżej 60 m.n. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaopatrywanie pracy bezpłatnie.

Głoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpalicowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Dziś strajk powszechny we Francji

Premier Daladier zarządził militaryzację urzędników, pracowników komunalnych i kolejarzy

SCENA Z OKUPACJI WIELKICH ZAKŁADÓW RENAULTA PRZEZ ROBOTNIKÓW.

POLICJA I GWARDA EWAKUJĄ ROBOTNIKÓW Z OKUPOWANEJ FABRYKI.

Dziś w środę — jak wiadomo — wybuchł we Francji 24-godzinny protestacyjny strajk powszechny.

PRZECIWKO ANTYROBOTNICZYM DEKRETOM RZĄDU P. DALADIERA.

Dojście do skutku jakiegokolwiek kompromisu, któryby mógł strajk zażegnać, wydaje się już wyłączone. Różne apele w sprawie pośrednictwa

NIE SPOTKAŁY SIĘ Z ŻADNYM POWAŻNIEJSZYM ECHEM.

Natomiast prasa prawicowa podjęła w ostrej formie tezę, której dał wyraz premier Daladier traktując strajk jako akcję

PRZECIWKO POLITYCE ZAGRANICZNEJ FRANCJI,

kierowaną z zewnątrz przez czynniki międzynarodowe (?). Czynniki kierownicze Generalnej Konfederacji Pracy zareagowały ostro

na te bezsensowne i bezcelne insynuacje. W specjalnych oświadczeniach, jak również w artykułach prasowych тов. Jouhaux powołał się na to, iż kongres generalnej konfederacji pracy w Nantes uchwalił akcję strajku powszechnego jeszcze przed zapowiedzią wspólnej deklaracji niemiecko - francuskiej, tym samym strajk nie mógł być skierowany przeciwko polityce zagranicznej, lecz

WEWNĘTRZNEJ

Rządu, a przede wszystkim przeciwko dekretom antyrobotniczym.

Główne wysiłki rządu idą w dalszym ciągu w kierunku **UNIEMOŻLIWIENIA STRAJKU NA KOLEJACH, POCZTACH I INNYCH INSTYTUCIACH PUBLICZNYCH.**

Jak dotychczas jednak związek zawodowy pracowników państwa

KORDONY POLICYJNE PRZED WIELKIMI FABRYKAMI W OKRĘGU PARYSKIM.

wych oraz związek zawodowy kolejarzy **STOJĄ TWARDO NA STANOWISKU STRAJKU.**

I w deklaracjach odpierają zarówno apel jak i groźby, czy to ze strony premiera Daladiera, czy Monzie, nawołując swych członków do wstrzymania się od pracy zgodnie z wydanymi instrukcjami Komitetu wykonawczego generalnej

konfederacji pracy — jak już podaliśmy — na nadzwyczajnym zebraniu, jakie odbyło się w poniedziałek po południu, zdecydował

PODTRZYMAĆ W CAŁEJ ROZCIĄGŁOŚCI HASŁO STRAJKU NA 30 LISTOPADA.

Rząd Daladiera ogłasza coraz to nowe zarządzenia, mające uniemożliwić przeprowadzenie strajku

powszechnego. Wiadomo teraz, że we środę **SKONCENTROWANE BĘDĄ W PARYŻU BARDZO ZNACZNE SIŁY POLICYJNE I WOJSKOWE.**

Dyrekcje wielkich magazynów i dyrekcje banków podały do wiadomości, że nie będą one zamknięte we środę. Jeżeli robotnicy elektrowni i gazowni nie przystąpią do pracy, w takim razie będą zastępowani wojskiem. Dyrekcja fabryki „Renault”, korzystając z sytuacji, ogłosiła prowokacyjnie, że

ZWALNIA WSZYSTKICH 26 TY

SIĘCY ROBOTNIKÓW,

którzy wzięli udział w piątek i w sobotę w strajku.

MILITARYZACJA URZĘDNIKÓW.

KOLEJARZY I PRACOWNIKÓW KOMUNALNYCH

Dziennik urzędowy Francji opu-

bliłował we wtorek rano dekret regulujący administrację publiczną na zasadzie ustawy z dnia 11 lipca 1933 r. dotyczącej organizacji narodu w czasie wojny (!!) oraz drugi dekret, dotyczący rekrutacji urzędników i robotników oraz personelu państwowych i komunalnych instytucji dla służby publicznej.

Wedle tego dekretu, mogą być zarekrutowani dla celów służby publicznej, urzędnicy i robotnicy państwowi i departamentowi, oraz gmin i cały personel instytucji koncesjonowanych (koleje i t. p.).

Dalej dziennik urzędowy zamieszcza dekret ministerium robót publicznych, zarządzający wobec obecnie panujących stosunków rekrutację kopalni i zakładów przemysłowych w departamencie Górnego Renu.

Zaciekle walki na frontach chińskich

Jak donosi komunikat chiński, oddziały Czang - Kai - Cze, po wstrzymaniu ofensywy japońskiej na Yochow na Czang - Sza, wzmacniają zdobyte pozycje, przy czym szczególnie wielkich wysiłków dążono, by zagrozić okretom japońskim wejście do jeziora Tung-Ting.

Na północ od Hankou rozegrały się zaciekle walki. Chińczycy zdobyli przejście górskie Uszenguan, posiadające ważne znaczenie, bo tam właśnie przechodzi kolej Pekin — Hankou. Japończycy cofnęli się w kierunku zachodnim. Zaciekle walki trwają nadal w okoli-

cy Sin-Yang, na północy-zachód od Hankou.

Według informacji chińskich — wznowiono ostatnie działania wojenne na rzece Jang-Tse. Na południu od Nankinu rozgrywały się walki w rejonie Wuhu. Wojska chińskie zajęły dwie wyniosłości na wschód od Wuhu. Japończycy cofnęli się do miasta oraz do osiedla Wandzi, gdzie przygotowała już dzonki i statki dla ewentualnej przeprawy przez rzekę Jang-Tse. Ożywione walki miały miejsce również w prowincji Anhwei, w okolicy Liunia, które znajdują się w ręku chińskim.

San Salvador nie przyjmie uchodźców żydowskich

Z dobrze poinformowanych źródeł donoszą, że rząd republiki Salvador nie godzi się na przyjęcie na swych terytoriach emigrantów i uchodźców żydowskich z Europy. Wskazują tu na fakt, że Salvador posiadając 46 mieszkańców na 1 km. kw. jest jednym z

najgęściej zaludnionych krajów kontynentalnych kontynentu amerykańskiego, i że wiele rodzin mieszkańców tego kraju musiało wyemigrować do sąsiednich krajów, chcąc zapewnić sobie warunki egzystencji.

Pożar w kopalni 22 górników zginęło w płomieniach

W miejscowości Waldenburg (Niemcy) wybuchł w kopalni węglu skutkiem krótkiego spięcia pożar, którego ofiarą padło 22 górników. Akcja ratunkowa nie zo-

stała dotychczas ukończona. Wydobyto 9 zwęglonych zwłok. Nadzieja na uratowanie pozostałych 13 górników jest bardzo mała.

Palestyna spływa krwią

W ciągu ubiegłego dnia trwała w dalszym ciągu akcja oczyszczania północnej części Palestyny. W pobliżu miejscowości Umess-ne doszło do starcia między wojskami brytyjskimi a aktywistami arabskimi, przy czym poległo 20 Arabów, wśród nich znany przewódca now

stańców Abudowrrah. Prócz tego doszło do szeregu aktów terrorystycznych w innych częściach kraju. W jafie ogłoszono zakaz opuszczania mieszkań z powodu eksplozji bomby rzuconej na policjanta.

Chamberlain o wizycie paryskiej i zobowiązania Anglii wobec Francji

Dziwne zapytanie w Izbie Gmin na temat Rus i Podkarpaciej

Odpowiadając na zapytanie w Izbie Gmin na temat wizyty ministrów brytyjskich w Paryżu, premier Chamberlain oświadczył: Halifax i ja byliśmy niezmiernie radosi, mogąc przyjąć serdeczne zaproszenie rządu francuskiego i mogąc skorzystać z tej okazji, by wznowić kontakty z francuskimi ministrami. Pragnąłbym wyrazić nasze gorące podziękowanie za serdeczne przyjęcie, z jakim spotkał się ze strony rządu francuskiego i ludności Paryża. Jak już oświadczyliśmy, doszło do wymiany poglądów co do zasadniczych spraw, którymi oba nasze kraje są wspólnie zainteresowane. Do spraw tych należą zagadnienia obrony narodowej, zarówno jak i akcji dyplomatycznej. Stwierdziliśmy najzupełniej zgodę co do o-

gólnej polityki obu krajów, której głównym celem jest zachowanie i konsolidacja pokoju. Zważywszy, iż celem spotkania była wymiana poglądów raczej, niż powzięcie decyzji, nie moge udzielić bardziej szczegółowych wyjaśnień dotyczących samych rozmów.

Przywódca opozycji lord Attlee zapytał wówczas, czy powzięte zostały jakieś decyzje, obciążające Wielką Brytanię zobowiązaniami. Chamberlain na pytanie to odpowiedział negatywnie.

Premier Chamberlain odpowiedział również przecząco na pytanie, czy W. Brytania w pewnych warunkach byłaby zobowiązana do wysłania korpusu ekspedycyjnego do Francji.

Agencja ATE. donosi, że w odpowiedzi na interpelację posła liberalnego Percy Harry, zapytującego, czy istnieją jakiegokolwiek informacje dotyczące rzekomej groźby Polski przeprowadzenia inwazji Rusi Podkarpaciej i czy ustalone przez komitet międzynarodowy gwarancje tej granicy, weszłyby w życie na wypadek takiej inwazji, premier Chamberlain oświadczył: „Odpowiedź na pierwszą część pytania jest negatywna.

Papież powrócił do zdrowia

Papież uczestniczył w poniedziałek w obrządkach religijnych w kaplicy watykańskiej. Wygląd Ojca Św. świadczy o jego zupełnym powrocie do zdrowia.

Odłożona wizyta Ribbentropa

Jak wiadomo, w poniedziałek wieczorem udać się miał do Paryża niemiecki minister spraw zagranicznych Ribbentrop. Wizyta ta została wobec wewnętrznego napięcia we Francji — jak słychać na prośbę strony niemieckiej — odroczona.

Ustąpienie Kanyi

długoletniego min. spr. zagr. Węgier

Regent Horthy przyjął w poniedziałek ministra spraw zagranicznych Kany, który, powołując się na podeszły wiek i zły stan zdrowia, prosił regenta Horthy'ego o udzielenie mu dymisji. Regent dymisję przyjął, dziękując ministrowi.

Kola polityczne nie udzielają żadnych informacji w tej sprawie. Również co do ewentualnego nowego terminu podróży Ribbentropa do Paryża w Berlinie zachowywane jest milczenie.

Obrona kanału Panamskiego

Sekretarz stanu spraw wojsk. w Ameryce Woodring opracował raport dla prezydenta Roosevelta, w którym wskazuje na konieczność niezwłocznego wzmocnienia fortyfikacji kanału panamskiego. Raport wskazuje na konieczność zwiększenia sił zbrojnych powietrznych oraz obrony przeciwlotniczej w rojenie kanału tak, aby jego urządzenia nie były zagrożone przez bombardowanie z powietrza. Raport z naciskiem podkreśla olbrzymie znaczenie strategiczne kanału panamskiego dla St. Zjednoczonych.

Wedle komunikatu departamentu stanu została wysłana do Kolumbii amerykańska misja morska i lotnicza, celem współdziałania z tamtejszymi władzami w dziele reorganizacji obrony, zwłaszcza jeśli chodzi o obronę kanału panamskiego. Poza tym amerykańskie misje wojskowe zostały wysłane do szeregu krajów Ameryki łacińskiej m. in. do Argentyny, Brazylii, Peru i Guatemali.

Na frontach Hiszpanii

Ostatni komunikat głównej kwatery wojsk gen. Franco opublikowany ubiegłej nocy stwierdza, że na żadnym z frontów nie zaszło

nic godnego uwagi. Lotnictwo faszystowskie rozwijało ożywioną działalność bombardując Sagunt i Segorbe.

Nowa organizacja Niemców węgierskich

Na odhycim w Budapeszcie zebraniu przedstawicieli Niemców

na Węgrzech, w którym wzięli udział delegaci ze 148 gmin niemieckich, przyszło do założenia nowego związku niemieckiego na Węgrzech. Prezesem związku został wybrany Fr. Bach, który wskazał w swym przemówieniu, że związek dążyć będzie do założenia niemieckich szkół rolniczych, kursów dokształcających, wzorowych gospodarstw i ochotniczej pracy, jako też powiększenia liczby szkół niemieckich.

Nowy atak na Kanton

Czang Kai Szek objął osobiście dowództwo nad wojskami chińskimi

Według komunikatu chińskiego walki w Centralnych Chinach mają przebieg następujący: Japończycy zaczęli wycofywać swe okręty z jeziora Tung - Ting, co prawdopodobnie oznacza zamiar ostatecznego zaniechania ofensywy na Czang-Sza od strony północnej. Oddziały chińskie, kontynuując kontrofensywę, posunęły się znacznie naprzód i znajdują się w od-

ległości kilku kilometrów od st. kol. Jochow. Na wschód od kolei Hankou — Kanton, Chińczycy wyparli przeciwnika z m. Sitan.

O sytuacji na froncie kanton-skim komunikat chiński donosi, że Japończycy, po otrzymaniu bardzo znacznych posiłków, przeszli do silnego kontrataku na kilku odcinkach frontu równocześnie. Wywiązały się gwałtowne walki, które odznaczały się niezwykle zaciętością, zwłaszcza w rejonie m. Szamsui. Chińczycy wycofali się z miasta, ale utrzymują się w pobliżu st. kol. Lubao.

Z tych komunikatów wynika również, że na północnym froncie w Chinach, dojrzewają ważne wydarzenia. Dotychczas w prow. Szan-Si „8-ma narodowo - rewolucyjna armia” (czerwona) stawiała skuteczny opór Japończykom, korzystając z niedostępności swych pozycji w gorzystym rejonie Utaisan. Według informacji prasy chińskiej Japończycy mieli tam stracić do 5000 zabitych i przeszło 10 tysięcy rannych. Obecnie Japończycy postanowili zlikwidować ten punkt oporu, zapewniający połączenie Chin z ZSSR. Na ten odcinek frontu skierowano 6 nowych dywizyj japońskich, które mają

obsadzić cały rejon Utaisan. Najbliższe dni wykażą, czy Japończycy kom uda się opanować ten rejon.

Marszałek Czang-Kai-Szek postanowił objąć osobiście dowództwo nad 4-ym okręgiem wojennym, t. j. nad prowincją Kwantung. Na podstawie doniesień ze źródeł chińskich należy sądzić, że w najbliższym czasie rozpocznie się nowa ofensywa chińska celem odebrania Kantonu. Zastępcą marsz. Czang-Kai-Szeka w dowództwie będzie gen. Paj-Czung-Szi, który odznaczony został jako dowódca wojsk prowincji Kwangsi.

Kardynał Innitzer ustępuje?

Korespondent dyplomatyczny „Evening News” donosi, że kardynał Innitzer ma zrezygnować ze stanowiska arcybiskupa Wiednia i będzie rezydował w Watykanie jako kardynał kurialny. Następcą jego na stanowisku arcybiskupa Wiednia ma być dotychczasowy biskup Berlina Konrad hr. Preysing.

Gen. Konfederacja Pracy

otrzymała proklamację strajku generalnego

Komisja administracyjna generalnej konfederacji pracy na popołudniowym posiedzeniu w poniedziałek postanowiła utrzymać proklamację strajku na dzień 30 listopada.

Po „zniknięciu” Bluechera

Po „zniknięciu” z Dalekiego Wschodu autorytetu, jakim był marszałek Bluecher, w tamtejszej armii sowieckiej zapanowały dość dziwaczne siosunki.

Prasa sowiecka alarmuje, że żołnierzy wysłała się na roboty budowlane i inne. Dotyczy to nie tylko szeregowych, lecz również młodszych szeregów. Nawet kursistów odrywa się od zajęć i, zaopatrzwszy

w motyły i łopaty, wysłała do pracy.

W szczególności dotyczy to garnizonów zabajkalskich, gdzie panuje brak siły roboczej.

Dowódcy nawet większych jednostek wojennych, nie dążą do protestowania przeciw zarządzeniom władz administracyjnych i partyjnych, mimo, że w ten sposób osłabia się siła obronna armii.

Chamberlain znowu jedzie Tym razem do Mussoliniego

Urzędowo komunikują, że w związku z wysuniętą w czasie konferencji monachijskiej przez Mussoliniego pod adresem prem. Chamberlaina propozycję złożenia w niedalekiej przyszłości wizyty w Rzymie, ustalono w dro-

dze dyplomatycznej, że wizyta prem. Chamberlaina i min. Halifaxa w Rzymie dojdzie do skutku w czasie nadchodzącej przerwy sesji parlamentarnej, to znaczy w pierwszej połowie stycznia 1939.

Palestyński wulkan

Z Jerozolimy donoszą, że wyrok śmierci na jednego Araba z Safed został zatwierdzony. Również wyrok dożywotniego więzienia na jednego Araba pochodzącego z Faza został zatwierdzony. Trzeci Arab skazany na śmierć został ulaskawiony, a kara śmierci zamieniona na 10 lat więzienia.

Według doniesień z Jerozolimy ustalono już prowizoryczną listę przywódców arabskich, którzy będą zaproszeni na palestyńską konferencję „okrągłego stołu” do Londynu.

Wielki mufti Jerozolimy, który znajduje się na wygnaniu w Syrii nie figuruje na liście. Lista zawiera natomiast nazwiska szeregu osobistości, które wchodziły swe-

go czasu w skład wysokiego komitetu arabskiego. Wśród zaproszonych jest między innymi znany adwokat arabski Musa Ahani, który swego czasu był współpracownikiem wielkiego muftiego.

B. Prez. Benesz pozostanie w Londynie

„Evening News” donosi, że b. prezydent czeskosłowacki dr. Benesz postanowił zamieszkać na stałe w Londynie. Wyjazd jego do Stanów Zjednoczonych, gdzie ma wygłosić szereg wykładów, nastąpi dopiero w roku przyszłym.

Strasza katastrofa w kinie

Podczas wyświetlania filmu w hali niewykończonej fabryki w m. Friamunde w pobliżu Oporio (Portugalia) zawałiła się podłoga, 4

pośród z górą tysiąca widzów jeden został zabity, zaś 130 odniosło rany. Stan siedmiu rannych jest bardzo groźny.

Nowa granica polsko-słowacka — Wojska polskie zajęły już całą Jaworzynę

Zgodnie z porozumieniem, osiągniętym w poniedziałek podczas obrad komisji delimitacyjnej polsko-słowackiej, wojska czeskie ustąpiły poza przebieg Zdzierską. O godz. 13-ej posterunki graniczne na nowej linii granicznej objęła straż polska, a po drugiej stronie straż czeskosłowacka. Również odbyło się już przejście obszarów, zajętych przez wojska polskie — przez władze cywilne. Przedstawiciele władz polskich przybyli wczoraj na teren Jaworzny, gdzie zostali powitani serdecznie przez ludność miejscową. Posterunki wszędzie we wsiach objęły władze policyjne. Poczta na terenie Jaworzny już funkcjonuje. Polski oddział pocztowy funkcjonuje od niedzieli. Poza tym przybyli przedstawiciele dyrekcji lasów państwowych ze Lwowa, obejmując tereny leśne oraz budynki straży leśnych, m. in. objęty został pod opiekę władz dyrekcji lasów państwowych zameczek, położony w pobliżu Jaworzny niedługo posiadłość ks. Hohenlohe, a ostatnio własność skarbu czeskosłowackiego. W zameczku tym znajduje się szereg cennych trofeów myśliwskich. (PAT).

Grobowe milczenie zaległo u lice miasteczek

Jak donoszą z Pragi wkrótce nie wojsk niemieckich do 6 strzety złożonej z 7 gmin zamieszkałych przez 50 Niemców i 6000 czeskich chłopów, odbyło się w grobowym milczeniu. Ludność otrzymała wprawdzie od partyjnych organów niemieckich polecenie wyjścia na ulice i owacyjnego witania wkraczających wojsk niemieckich. Jednocześnie miały się odezwąć dzwony ze wszystkich ko-

ściołów. Gdy w chwili wkraczania wojsk niemieckich kilku Niemców udało się do kościoła by uderzyć w dzwony, chłopcy czescy ich odparali. Na ulice nikt nie wyszedł, poza kilku Niemcami mieszkającymi w gminach oraz nasianymi w przededniu czonkami partii narodowej, „socjalistycznej”. W 7 gminach wywieszono tylko 11 chorągwi ze swastyką.

Składajcie ofiary na fundusz wyborczy PPS i klasowych Związków Zawodowych.

Daladier chce sterroryzować pracowników

Na mocy wydanych w poniedziałek dekretych, zarządzono w Paryżu rekwizycję kolej podziemnej i autobusów. Oparta jest ona na tych samych zasadach, co zarządzona onegdaj rekwizycja kolei. Daladier rozesłał do wszystkich prefektów i kierowników urzędów telegraficznych okólnik, przypominający, iż porzucenie pracy będzie stanowiło poważne przewinienie, narażające urzędnika na sankcję zawieszenia. Lista nieobecnych winna być być telegraficznie zakomunikowana prezesowi rady ministrów. Daladier żąda, by zawiadomiono go w szczególności „o wszelkiej akcji propagandowej, mającej na celu nawoływanie do przerwania pracy”. (PAT).

Zdziczenie faszystów

Rektor uniwersytetu w Cluj (Rumunia) prof. Stefanescu Goanga został zamordowany. Napadli nań na ulicy dwaj osobnicy, raniąc go strzałami rewolwerowymi. Policjant, który usiłował zatrzymać zabójców, padł również zabity kulami rewolwerowymi. Uciekających udało się jednak w końcu schwycić.

Prof. Goanga na chwilę przed zgonem odzyskał przytomność i oświadczył, iż wydaje mu się, że poznaje w napastnikach dwóch byłych studentów.

W rumuńskich kołach politycznych uważają, że zamach ten pozostaje w związku ze wzmocnioną działalnością partii Codreanu (Zelazna Gwardia). Rektor Stefanescu był swego czasu wiceministrem oświaty.

Według doniesień z Temeszwaru (Rumunia) ubiegłej soboty wydarzył się w miejscowym teatrze wybuch. W dniu tym artystka żydowska nazwiskiem Ida Thal dała występ gościnny. Wkrótce po rozpoczęciu przedstawienia na sali wybuchła maszyna piekielna. Liczba ofiar jest znaczna. Zabitych ma być od 5 do 10 osób, zaś liczba rannych bardzo wysoka. Jest rzeczą znaną, że komunikat o wybuchu w teatrze ukazał dopiero w poniedziałek rano. Rozmowy telefoniczne pomiędzy Temeszwarem a Bukaresztem dla osób prywatnych były zawieszane, tak, że korespondenci dzienników bukareszteńskich oraz dziennikarzy zagranicznych nie mogli donieść o tym wypadku swoim dziennikom.

Nowa orientacja francuskiej polityki zagranicznej

Rewizja sojuszów wojskowych

W połowie września wygłosił Józef Caillaux przemówienie w Le Mans i domagał się „pokojowej rewizji” traktatów. „Skoro zagadnienie czeskie — oświadczył — (przez neutralizację Czechosłowacji) będzie usunięte, to dla przyszłych rewizji powinny być ustanowione reguły, czyli innymi słowy, koncert europejski powinien być przywrócony”.

Wskutek wpływu, który p. Caillaux wywiera na premiera Dala-dier, przytoczona wyżej opinia może służyć jako klucz do „pokojowej” monachijskiej.

Na partyjnym zebraniu wyjaśnił Leon Blum z początkiem listopada, na jakiej podstawie kanclerz Hitler nabrał przekonania, że Francja nie będzie maszerować w obrotach Czechosłowacji. „Wśród kilkuset osób — oświadczył — ministrów, szefów partii od Caillaux do Flandin’a, ambasadorów, agentów międzynarodowych istniała mała głucha konspiracja, która kazała mówić, że Francja nigdy nie będzie maszerować”.

Dodajmy do tego, że b. premier Flandin z okazji „pokojowej” monachijskiej wysłał do kanclerza Hitlera depeszę gratulacyjną. Jeszcze w 1930 r. wypowiadał się publicznie za rewizję traktatów pokojowych na rzecz Niemiec, a jest dobrze zapisany w Berlinie od czasu, gdy jako minister spraw zagr. zachował się biernie wobec zbrojnego zajęcia przez kanclerza Hitlera demilitaryzowanej i neutralnej strefy nadreńskiej.

Od „pokojowej” monachijskiej nie ustaje dyplomacja francuska w dążeniu do porozumienia z Włochami i Niemcami. Równocześnie zaś toczy się we Francji publiczna dyskusja w sprawie rewizji dotychczasowych sojuszów wojskowych w środkowej i wschodniej Europie. Z początkiem listopada zwrócił się uwagę na stanowisko, które za jął marsjański kongres rządzącej partii radykalnej, a w szczególności na przyjętą rezolucję, wymierzającą przeciw automatyzmowi tych sojuszów, a zalecającą elastyczną interpretację zobowiązań wojskowych.

Od tego czasu wypowiedzieli się deputowani i politycy w imieniu własnym, jak również partie polityczne wytknęły swą linię postępowania w polityce zagranicznej.

Na zebraniu komitantów deputowanych Jean Montigny zalecał, by Francja uprawiała w Europie środkowej i wschodniej taką politykę, jak W. Brytania. „Można mieć aktywne przyjaźnie — głosił — bez zobowiązań automatycznych; nasz kraj nie wyrzekłby się wszelkiej ewentualności działania, lecz zachowałby swą swobodę decyzji i wybór momentu swej interwencji, który nie byłby z góry ustalony — jak to dogodnie przeocniłby — przez z góry ustaloną sztywny system. Jest to tradycyjna pozycja W. Brytanii w tych okolicach”.

„Rewizja zobowiązań podpisanych we wschodniej Europie — pisał gen Barattier w „Temps” — byłaby obecnie jedynym logicznym rozwiązaniem do rozpatrzenia... Otwierają się więc przed nami dwie drogi postępowania: kontynuować politykę równowagi na wschodzie (contre-poids oriental) pod warunkiem, że znajdziemy w Europie, jak w 1914 r. potrzebne poparcie, albo przeciwnie — wypowiedzieć nasze umowy poprzednie i praktykować politykę wycofania”.

Na kongresie „Alliance démocratique” pod przewodnictwem p. Flandin’a powzięto w połowie listopada następującą rezolucję:

„Kraj nasz powinien kontynuować w pełnym porozumieniu z naszym sojusznikiem brytyjskim rozmowy wszczęte od czasu umów w Monachium z Niemcami i Włochami”.

„POWINNIEN ZREWIDOWAĆ WSZYSTKIE PARTIE, przez które Francja wzięła na siebie ryzyko zaangażowania się w konflikty, w których jej żywotne interesy nie byłyby w grze”.

Jaki jest właściwy sens tej rezolucji, to można odczytać z oświadczenia p. Flandin’a: „niech nasz kraj odwróci się od Europy

środkowej i pozwoili, żeby obok Europy, którą nazywamy francusko — angielską, urządziły się dwie inne Europy: Europa niemiecka i rosyjska”.

Zupełnie odmienne stanowisko zajęła prawica i lewica francuska. „Fédération Républicaine” (prawicowa grupa p. Marin’a) w drugiej połowie listopada zwróciła uwagę na rosnące niebezpieczeństwo niemieckie i domagała się, żeby niczego nie zaniedbać „celem przywrócenia przyjaźni koniecznych dla bezpieczeństwa Francji i dla równowagi europejskiej”. Wśród tych przyjaźni wymienili W. Brytanię, Włochy, oraz kraje środkowej i wschodniej Europy.

Przed niebezpieczeństwem niemieckim ostrzega również partia socjalistyczna. „Aktom dwustronnym — oświadczył z początkiem listopada na zebraniu partii Zymowski — mógłby Hitler gwarantować Francji pokój na 10 lub 15 lat, pod warunkiem, że mu się zostawi wolne ręce na Wschodzie, ku Ukrainie, ku Rosji sowieckiej. Jest to klasyczna polityka imperialistyczna. Jeżeli się pozwoli „Trzeciej” Rzeszy rozwinąć potencjał wojskowy i zbudować swą potęgę od Hamburga aż po zatokę Perską, to następnie rzuci się na odosobnioną i osłabioną Francję”.

Paryski korespondent „Gazety

Polskiej” (dn. 20 listopada) zastanawiając się nad przyszłym kierunkiem francuskiej polityki zagranicznej, zadał pytanie, „czy Francja nie nosi się z zamiarem wycofania się całkowitego z tej (środkowej i wschodniej) części Europy”? I sumarycznie, bez szczegółowej analizy, pisze, że „w ogromnej większości, od Leona Bluma do Ludwika Marin’a, Francja nie zrezygnowała bynajmniej z roli wielkiego mocarstwa, które nie może się zasklepić w jakiejś biernej neutralności”. Wszelkie zaś odmienne poglądy mają być tylko „poglądami indywidualnymi” polityków à la Lamoureux lub Montigny.

Tymczasem zagadnienie według przytoczonych wyżej tekstów i oświadczeń jest bardziej złożone i wymaga jeszcze innego sformu-

Fabryka Lwów, Janowska 24.

wania, a mianowicie, czy wojskowe sojusze francuskie w środkowej i wschodniej Europie nie wyjdą z rozważań francuskich o „ogromnej większości od Leona Bluma do Ludwika Marin’a”, ponieważ zarówno partia socjalistyczna, jak i partia prawicy republikańskiej Marin’a zajęły odmienne stanowisko od rządzącej partii radykalnej i od „Alliance démocratique” p. Flandin’a.

Porozumienie miarodajnych czynników francuskich z Niemcami pośpiechu napróżd. Gdy będzie ogłoszony autentyczny tekst francusko-niemieckiego porozumienia wraz z półoficjalnymi komentarzami, będzie można rozważyć, czy dotychczasowe sojusze francuskie nie doznają ponownego osłabienia. Co już ogłoszono we Francji na temat jej przyszłej orientacji zagranicznej, nie usposabia do optymizmu, wyrażanego przez „Gazetę Polską” i wymaga gruntownego zastanowienia się nad skutecznymi środkami, pozostającymi polskiej dyplomacji do rozporządzenia. Ani chowanie głowy w piasek, ani życzenia interpretacyjne niektórych polskich dzienników nie są — niestety — środkami skutecznymi.

BENEDYKT ELMER.

Wypadki lwowskie

W tym samym mniej więcej czasie, kiedy żołnierz polski — Żyd poległ podczas zajmowania przez wojska polskie okręgu Czadeckiego, — inny Żyd — obywatel Polski, słuchacz wyższej polskiej uczelni, zginął we Lwowie, ZADZGANY — DOSŁOWNIE! — NOŻAMI, na terenie „eksterytorialnym”, t. zn. objętym autonomią, — tejże wyższej uczelni.

I stanęliśmy wobec problemu dla nas bardzo przykrego i niełatwego do rozwiązania.

Byliśmy zawsze — szczerzy i przekonani — zwolennikami AUTONOMII WYŻSZEJ UCZELNI. Ale — na miły Bóg! — chodziliśmy o AUTONOMIĘ pracy naukowej, zrzeszeń młodzieży akademickiej, swobody słowa uczelni, — nie o taką „autonomię”, że na ulicy nie dżgam nożem, bo się boję policjanta, a na podwórku „eksterytorialnym” pozwolę sobie, ile wlezie, bo nie boję się ani rektora, ani woźnego! Powstał w Polsce paradoks niezwykły.

Wyższe uczelnie stały się PRZYWILEJEM garści młodzieży lepiej sytuowanej. Masy młodzieży robotniczej i chłopskiej nie mają — ze względów materialnych — szans dostania się do wyższych uczelni. A młodzież zamożniejsza dzieł rodzimych — i UPRIWILEJOWANA HAMUJE rok rocznie pracę naszych wyższych uczelni, pewnie jej odłamy przeobrażają aule, sale wykładowe i pracownie w miejsca bojęt i nawet... rozpraw nożowych.

Polska nie może sobie pozwolić na to, by pięcioletni z reguły okres studiów stawał się — z powodu bójk i rozpraw kastetowych czy nożowych — okresem sześcioletnim, siedmioletnim, ośmioletnim.

Polska potrzebuje lekarzy, inżynierów, nauczycieli, — potrzebuje fachowców we wszelkich dziedzinach i nie może uzależniać losu swego wyższego szkolnictwa od nastrojów t. zw. bojówek akademickich.

Niech więc zbiorą się pp. rektorzy wyższych uczelni. Niech się zbiorą senaty akademickie. I niech rozważą bezstronnie i rzeczowo, czy są w stanie zagwarantować Polsce, że jej wyższe szkolnictwo będzie FUNKCJONOWAŁO NORMALNIE. Jeżeli nie są w stanie — to trudno. Koniec końców — nie nos dla tabakierki, ale tabakiera dla nosa.

Co pewien czas zamykamy nasze wyższe uczelnie na miesiąc, na dwa, albo aż „do odwołania”. A jednocześnie setki tysięcy młodych

chłopców i młodych dziewcząt nie mogą się do tych uczelni dostać, BO BRAK IM PIENIĘDZY. A młodzi „bojownicy” odpoczywają sobie i... zaczynają od początku, bo ICH RODZICE MAJĄ PIENIĄDZE.

Przecież koniec końców trzeba

powiedzieć: DOSYĆ!... ZREFORMOWAĆ nasze wyższe szkolnictwo tak, by otworzyć drogę ludziom zdolnym i chcącym pracować, choćby... BRAKŁO IM PIENIĘDZY.

Koszt DLA PAŃSTWA będzie mniejszy... S. K.

Dyskusja nad regulaminem sejmowym

Wtorkowe posiedzenie Sejmu w całości poświęcone było zmianom w regulaminie uchwalonym już w przededniu przez Komisję. Zmiana wprowadzona do art. 4 o konieczności uzyskiwania zgody P. Prezydenta Rzplitej na przyjęcie godności marszałka — nie wywołała żadnych sprzeciwów.

Natomiast dłuższa dyskusja rozwinęła się nad poprawką do art. 33, która wymaga 15 podpisów na wniosku lub projekcie ustawy — ażeby mogły przyjść pod obrady Izby.

Przeciw tej poprawce, oponowali posłowie klubów mniejszości narodowych oraz posłowie chodzący luzem, t. j. nie należący do O. Z. N.

Posel Józwiak zaznacza, że poprawką ta dotknęli zostaną posłowie niezależni.

Pos. Stahl: Od czego niezależni?

Pos. Józwiak: Od dyspozycji O. Z. N. Ja sam jestem członkiem O. Z. N., ale jestem fanatykiem zjednoczenia idcowego, a nie mechanicznego.

Pos. Dudziński zaznacza, iż wymaganie 15 podpisów pod wnioskiem poselskim „stanowi nawrót do tych praktyk parlamentarnych”.

(Praktyki dawnych parlamentów nie były chyba tak złe, skoro po 3-4 latach doświadczeń poprzedniego Sejmu z wnioskami o jednym podpisie obecna większość O.Z.N.-o-

wa Sejmu powraca do tych praktyk — Przyp. Sprawozd.).

Pos. Stoch: Przychodzimy do Sejmu jako nieliczni posłowie niezależni i od razu chce się nam blo kować usta. Nowy regulamin grozi nie mniejszościom, lecz ludziom, którzy w najlepszej wierze przyjęli na siebie obowiązek poselski.

Marszałek zwraca uwagę mówcy, że wszyscy posłowie przyszli do Sejmu i przyjęli na siebie obowiązek poselski w najlepszej wierze.

Pos. Stoch: Czy większość poselska sądzi, że ci posłowie, którzy weszli do Sejmu jako ludzie niezależni, mogliby ją zaskoczyć jakimś nieoczekiwanym programem?

Pos. Sanojca: To złaczcie się z nami!

Pos. Stoch: P. Sanojca znany jest z poprzednich sejmów. Z nim połączyć się nie mogę.

Pos. Sommerstein zgłosił poprawkę, by grupy narodowościowe mogły zgłaszać wnioski bez względu na liczbę podpisów.

Pos. Milewski z grupy pracowniczej m. Łodzi oraz pos. Bilak (Ukr.) również sprzeciwiają się poprawce. Pos. Bilak zgłosił poprawkę, by liczba wymaganych podpisów obniżono do 5, ewentualnie do 10.

W głosowaniu wszystkie poprawki odrzucono, a przyjęto wniosek Komisji Regulaminowej.

Do naszych prenumeratorów

Prosimy o wznowienie prenumeraty na miesiąc grudzień b. r. Blankiety nadawcze P. K. O. przesyłamy ADMINSTRACJA

PO OTRZYMANIU PENSJI

W SALONIE ELEKTROWNI MIEJSKIEJ Marszałkowska 150.

Przegląd prasy

DEKRET O OCHRONIE PAŃSTWA.

Dekret o „ochronie Państwa” tak, jak i dekret prasowy, jest oceniany krytycznie. „Ilustrowany Kurier Codzienny” zgłasza szereg zastrzeżeń i stwierdzając, że dekret wywołał „zdezorientację”, „konsternację” i „prawdziwy przewrót prawny”, dokonany z dnia na dzień — pisze, że redakcja dekretu jest gumowa, czyli elastyczna:

„Co to jest „osłabienie ducha obronnego” — i w jaki sposób obywatel będzie dokładnie wie dział, czego zrobić nie wolno.

Co to jest „powszechne porzucenie pracy” — czy to jest strajk powszechny w jednym zakładzie pracy, czy we wszystkich zakładach pracy w danym mieście, powiecie, województwie, czy kraju?

Co to jest działanie „na szkodę państwa polskiego” — i kto to ma oceniać, czy minister spraw zagranicznych, wojewoda czy starosta.

Tak samo „szkoda dla interesów eksportu polskiego” jest bardzo elastycznie ujęta i może być przedmiotem interpretacji elastycznej.

Co to jest „większe grono osób” przy słuchaniu zakazanych stacji radiowych.

Co to jest „złosiwa ocena wyroku sądu”? Przypomnijmy np. ostrą krytykę wyroku sądu w sprawie uwiędzenia nieletniej „dla interesów służby”. Czy surowa i słuszna krytyka tego wyroku, po tym złosiwa, była złosiwa?

Niewątpliwie, redakcja niektórych postanowień dekretu jest bardzo elastyczna i może być przedmiotem, dowolnej interpretacji. W interesie państwa i obywateli leży, by postanowienia prawa, a zwłaszcza postanowienia prawa karnego, które prowadzą do takich konsekwencji dla obywatela, były wyraźnie definiowane i określone niewątpliwie w sposób jasny i niewątpliwie dla wszystkich.

O ZNIESIENIE BEREZY.

W dalszym ciągu swego artykułu „I. K. C.” dochodzi do słusznego i istotnego wniosku, aczkolwiek tok jego myśli i metodą rozumowania może wywołać szereg zastrzeżeń.

Mianowicie „I. K. C.” dochodzi do wniosku, że Berezka jest już niepotrzebna, gdyż

„Dawniej, gdy nie było dekretu o „ochronie niektórych interesów państwa” można było uzasadnić ją tym, że pewne przestępstwa, które każdy Polak uważał za przestępstwa, nie mogły być należycie karane w drodze sądowej. A le dziś ta argumentacja odpada. Dzisiaj wszystkie przestępstwa to-

go typu, za które posyłało się do Berezki, zostały skodyfikowane i ujęte w formuły prawne. We wszystkich tych przestępstwach może działać nie administracja, ale prokurator i sąd z całą aparaturą, przewidzianą w procedurze”

STRZEŻONEGO PAN BÓG STRZEŻE

„Kurier Polski” opisuje otwarcie sesji nowego Sejmu:

Akt pierwszy wielkiej premiery wyreżyserowany został najpierw przez władze bezpieczeństwa.

Ulica Wiejska została obstawiona licznymi posterunkami policji umundurowanej, która regulowała ruch pieszy i kołowy w sąsiedztwie gmachu sejmowego. Obok policji jawnej kręcił się po Wiejskiej, po ogrodzie sejmowym i po ulicach sąsiednich tak dobrze znani publiczności cywilnej panowie w różnokolorowych „melonikach”. W bramach sąsiednich domów ukazywały się policjanci rezerwy „na wszelki wypadek”.

Z samego rana dokonano jeszcze raz oględzin całego gmachu sejmowego, przy czym nie pominięto i bufetu. Stropione panie z bufetu sejmowego musiały demonstrować władzom bezpieczeństwa wszystkie tajemnice kuchni, wartość bufetowej „lady”. Szczególnie poruszona była tym „brakiem zaufania” sympatyczna pani „Wilejka”, którą potem pocieszać musieli dziennikarze zapewnieniem, że to „przejdzie”, jak wiele innych rzeczy „przeszło” na tym świecie.

S-ek.

Pokwitowanie

Dla uchodźców Żydów z Niemiec.

B. K. z. 5.
Fabryka wyrubów Gumowych „Brage” z. 103.80.
Firma „Arozona” z. 49.50.

Na rodzinę ludową z Dukli.
W. S. z. 30.
M. M. z. 10.
Szakowski Oswald - Przemysł — z. 2.

Na głodne dzieci Hiszpanii.

L. K. z. 2.
Marek Ciemiński z. 10.
Dla uczczenia pamięci S. J. — przyjaciele z. 5.
M. M. z. 10.

Centr. Związek Robotn. Przem. Budowl., Drzewn., Ceram. i Pokr. Zaw. w Polsce Oddział w Wilejce z. 8.

Od cieśli pracujących przy budowie szkoły powszechnej na Pelczynie z. 2.50.

Centr. Związek Robotn. Przem. Chemiczn. Oddział w Kłuczkach z. 30.

Na samorządowy fundusz wyborczy.

W. S. z. 15
Tyczyński z. 20.

Czy Stany Zjedn. uchylą zakaz wywozu broni do Hiszpanii?

Dziennik nowojorski „New-York Herald Tribune” donosi, że prezydent Roosevelt ma zaproponować w nowej sesji Kongresu (Sejmu) uchylene zakazu wywozu broni do Hiszpanii. Decyzję tę przypisuje pismo dwóm czynnikom, mianowicie: 1) zwroty opinii katolickiej w Stanach i 2) rosnącemu niebezpieczeństwu faszystowskemu w Ameryce Południowej.

„Donoszą — pisze dziennik — o wpływie nowego czynnika na Białym Domie. Wskutek prześladowań katolików w Niemczech, podnoszą się w Stanach fala opozycji przeciw dyktaturom, a w parze z tym zanika sympatia do gen. Franco, do czego przyczynia się jeszcze bombardowanie ludności cywilnej

Układ monarchijski, klasa dyplomatyczna Anglii i obawa przed wzrostem wpływu faszystów w Ameryce Południowej, ze swej strony wpłynęły na to, że w Waszyngtonie poddano rewizji sprawę neutralności i zakazu wywozu broni do Hiszpanii.

Sytuacja obecna jest inna aniżeli w okresie poprzedniej sesji Kongresu. Wtedy Roosevelt był gotów uchylić zakaz wywozu, ale po wstrzymaniu go od tego posawa katolików, przeważnie wrogów usposobionych wówczas do rządu republikańskiego Hiszpanii, a także opinia Departamentu Stanu, który był zdania, że zakaz wywozu do Hiszpanii republikańskiej nie wychodzi na dobre gen. Franco.

Teraz nastąpił zwrot w opinii. Na posiedzeniu Komitetu Prawników do spraw amerykańsko-hiszpańskich w Waszyngtonie dwaj wybitni prawnicy katolicycy wystąpili energicznie za zniesieniem zakazu wywozu broni do Hiszpanii republikańskiej. Profesor Franciszek Shea, dziekan prawa w Buffalo i dyrektor uniwersytetu katolickiego, oświadczył na zebraniu: „Ostatnie miesiące pokazały, że je dyma nadzieję wolności i tolerancji religijnej na świecie jest demokracja. Hitler dowiódł ponownie, że nie będzie tolerował żadnej innej wiary i innej religii poza ślepym uwielbieniem dla jego własnej osoby i dla mitu o wyższości rasy aryjskiej”.

„Wydaje mi się rzeczą nieuniknioną — dodał prof. Shea — że Hiszpania faszystowska musi się znaleźć w orbicie Hitlera. Wszystkie zasady prawa międzynarodowego, jako też interes Stanów w zachowaniu demokracji w Ameryce Południowej, gdzie wynik wojny hiszpańskiej będzie miał głęboki oddźwięk, wymagają, by przyznano Hiszpanii republikańskiej prawo swobodnego zakupu w naszym kraju broni i amunicji”.

Innym wybitnym prawnikiem katolikiem, który wystąpił na owym zebraniu, był Frank P. Walsh, prze-

wodniczący Stowarzyszenia Adwokatów. I on podkreślił niebezpieczeństwo faszystów dla Ameryki Południowej. Zwrócił się do katolików, by wyrobili sobie pogląd niezależny o wojnie hiszpańskiej. Katolicy Ameryki Południowej widzą już grożące im niebezpieczeństwo, ponieważ przykład Austrii i Niemiec wystarczy, by wiedzieć, co ich czeka w razie zwycięstwa

faszystów w ich kraju.

Na tymże zebraniu prof. Garner, cieszący się autorytetem w sprawach prawa międzynarodowego, oświadczył: „Nigdy nie należało stosować zakazu wywozu broni do Hiszpanii. Należy więc czymprędzej uchylić ten zakaz. Winniśmy położyć kres tej niesprawiedliwości, zanim nie będzie zapóźno”.

RADIO NAPRAWA — CENY NISKIE — LESZNO OKAZJE — GWARANCJA. TEL. 11-39-47. 18

„Trzecia” Rzesza i Kościół Katolicki

Katolicki dziennik w Strassburgu „Der Elsasser” podaje opis wypadków w Monachium, które zakończyły się napadem na pałac arcybiskupa.

W piątek wieczorem, 18 b. m. a więc na drugi dzień po zamachu Grynspana w Paryżu na radcę ambasady niemieckiej w Monachium urządzono 21 demonstracji przeciw „międzynarodowemu żydostwu i jego czerwonym i czarnym sojusznikom”.

Do tłumów wygłosił gauleiter Adolf Wagner mowę, która była za chętą do rozruchów. Demonstracje uliczne przeciągnęły się do 10-tej godziny wieczorem.

Do tego czasu tłum gromadził się też przed pałacem arcybiskupim, lecz narażenie zachowywał się spokojnie. Dopiero o godz. 10-tej rozległ się przeciągły gwizd. Na to hasło z bocznej ulicy wypadła banda, złożona z 80 ludzi, którzy, gwizdząc, krzycząc i klnąc rzucili się do ogrodzenia pałacowego. Napastnicy wyrwali kostki z bruku, kamienie i sztachety z ogrodzenia. Tłum wdarł się do środka. Wybito

wszystkie szyby i nawet obramowania okien, przez które wyrzucono, podobnie jak w Wiedniu, meble i obrazy. Z tłumu stojącego jednak przed pałacem rozległy się wołania o interwencję policji.

Po trzech minutach zajęła o au to policyjne, lecz garstka policjantów niezbyt energicznie zabrała się do usuwania napastników. Nie użyto nawet broni. Tymczasem tłum szalał dalej szalał w pałacu. Zawezwano posiłki policyjne.

Po pewnym czasie przybył drugi samochód, lecz i tym razem policja „nie mogła dać sobie rady” z tłumem. Wreszcie przed pałacem zaczęła wspaniała limuzyna. Wyśiadł z niej spokojnie jeden z wyższych urzędników, Nippold, który przemówił do tłumy, zwracając uwagę, by się rozszedli, gdyż nie powinno się „dawać czarnym (księżom) pretekstu do nowej kampanii oszczerczej”. I napastnicy rozeszli się.

W ciągu tej samej nocy, w Monachium zniszczono prezbiteria w czterech kościołach.

Surawce - czy coś innego?

Tygodnik „Czarno na białym” przedrukował niedawno ciekawy raport francuskiego generała Tilio, dotyczący roszczeń kolonialnych „Trzeciej” Rzeszy. Gen. Tilio, członek Akademii Umiejętności i doskonały znawca zagadnień kolonialnych dowodzi w tym raporcie, wysuwając argumenty nie odparte, że Niemcy odzyskać chcą kolonie afrykańskie bynajmniej nie ze względów gospodarczych. Nie o surowce i nie o eksploatację gospodarczą im chodzi, lecz o — wbiec kłina w afrykańskie posiadłości Francji, o objęcie tych posiadłości zasięgiem ewentualnych raidów lotniczych, o przerwanie tym sposobem komunikacji Francji z południowym Atlantykiem i koloniami dalej położonymi.

Potwierdzenie tych wywołów znajdujemy w godnych uwag opiniiach szwedzkiego ekonomisty prof. Ohlina, który, na podstawie urzędowych statystyk niemieckich stwierdza, że Niemcy przedwojenne czerpały ze swych kolonii za ledwie pół procent potrzebnych surowców, a wywóz do tych kolonii wynosił tylko 0,6 proc. ogólnego eksportu. Taki stan rzeczy związany był z faktem, że afrykańskie kolonie niemieckie, będące dziś pod władzą Anglii i Francji, produkują jedynie pewne ilości ryżu i bawełny, nie dostarczają natomiast ani nafty, ani żelaza, i węgla, ani kauczuku i miedzi, ani wielu innych kluczowych dla przemysłu niemieckiego surowców. Co się dotyczy możliwości kolonialnych, w koloniach niemieckich — pisze prof. Ohlin — w ciągu 30 lat przedwojennych osiedliło się za ledwie — 20.000 Niemców. Nikła to liczba jak na naród dzisiaj prawie 80-milionowy.

A więc nie surowce i osadnicze lecz strategiczne wyłącznie cele mają Niemcy na widoku, domagając się zwrotu „zrabowanych kolonii”. Zrozumiały to — jak się zdaje — Rządy mocarstw zachodnich, które w sposób oficjalny i publiczny oświadczyły niedawno, że o przekazaniu Niemcom jakichkolwiek terytoriów kolonialnych czy mandatowych mowy być nie może. O ile to stanowisko zostanie utrzymane, jest rzeczą bardzo możliwą, iż Niemcy hitlerowskie — nie ustając, ze względów wewnętrznych przede wszystkim, w „dynamizmie”, szukać będą nowych zdobyczy i „rekompensat” w — Europie, sporo bowiem terenów w tej części świata budzi wciąż jeszcze pożytki hitlerizmu.

BD.

W b. zaborze pruskim wrzala walka narodowościowa tak zacięta, że organizacyjne podporządkowanie się potężnym już wówczas klasowym związkom zawodowym nie zawsze dało się pogodzić z odrębnością narodową i niepodległościowymi dążeniami.

Wyczerpujący i oparty na pracach witym zebraniu materiału „Zarys dziejów walk pracowników komunalnych i instytucji użyteczności publicznej w Polsce” iow. Eugeniusza Ajnenkiela, znakomitego znawcy dziejów ruchu robotniczego i zasłużonego działacza, stanowi najciekawszą — ze stanowiska historycznego — obszerną część omawianej Księgi.

Na stu z górą stronach opracował autor na podstawie całej wielkiej bibliografii (na końcu tego działu przytoczonej) obraz kształtowania się ruchu zawodowego

Po dwadzestu latach

Wysięk zbiorowy prac. komunalnych i instytucji użyteczności publicznej

Zarząd Główny Związku Pracowników Komunalnych i Instytucji Użyteczności Publicznej w Polsce z okazji 20-lecia pracy związkowej, zbiegającego się z 20-leciem odzyskania Niepodległości, wydał Księgę Pamięćkową, zawierającą dużo więcej, niż sprawozdanie z dwóch dziesiątków lat ciężkiej, żmudnej a owocnej pracy zawodowej.

Ślusznie w słowie wstępnym pisze przewodniczący Związku tow. Stanisław Wojdan, że książka ta

„jest dokumentem, który pokoleniom świadczyć będzie, że Związek nasz, idąc po linii idei socjalistycznej odegrał poważną rolę tak w dziele odzyskania Niepodległości Polski, jak i w dziele ogramowania i polepszenia bytu pracowników komunalnych i użyteczności publicznej. Księga ta jako dokument historyczny, za dą klam wszystkim insynuacjom naszych wrogów i przeciwników, że podlegamy jakimś wpływom obcym, antypaństwowym, że ponad wszystko góruje u nas tylko egoizm klasowy. Z księgi tej dowiedzą się ludzie dobrej woli, że Związkowi naszemu nie były obce akcje polityczne niepodległościowe, skierowane przeciw zaborcom, zakończonym ofiarami w ludziach, że nie było zbiorów i przemówień przez zaborców, czy ofiar pieniężnych na cele ogólnopolskie, w którychby Związek nasz nie uczestniczył. Księga ta zarazem będzie niezbitym dokumentem wielkiego miłowania i przywiązania członków naszego Związku do idei Niepodległości i Socjalizmu”.

Rocznica dwudziestolecia Związku jest — by się tak wyrazić — rocznicą formalną. Dwadzieścia lat istnienia związku w oparciu o prawo Rzeczypospolitej Polskiej, zjednoczony w jej granicach z różnych elementów organizacyjnych, dawnych zaborów, z których każdy odmiennymi musiał iść drogami, spełniony ustawodawstwem trzech państw zaborczych. Różny był ustrój tych państw: carski absolutyzm inne narzucał prawa, niż pozornie konstytucyjny monarchizm niemiecki, inne znów przepisy ustawa obowiązywały w Austrii, zwłaszcza od chwili zdobycia powszechnego prawa głosowania do centralnego parlamentu w Wiedniu, w którym nieliczny wprawdzie, ale ideowo silnie scementowany klub — posłów socjalistycznych potrafił zdobyć dla klasy pracującej duże uprawnienia organizacyjne.

W b. zaborze pruskim wrzala walka narodowościowa tak zacięta, że organizacyjne podporządkowanie się potężnym już wówczas klasowym związkom zawodowym nie zawsze dało się pogodzić z odrębnością narodową i niepodległościowymi dążeniami.

Wyczerpujący i oparty na pracach witym zebraniu materiału „Zarys dziejów walk pracowników komunalnych i instytucji użyteczności publicznej w Polsce” iow. Eugeniusza Ajnenkiela, znakomitego znawcy dziejów ruchu robotniczego i zasłużonego działacza, stanowi najciekawszą — ze stanowiska historycznego — obszerną część omawianej Księgi.

Na stu z górą stronach opracował autor na podstawie całej wielkiej bibliografii (na końcu tego działu przytoczonej) obraz kształtowania się ruchu zawodowego

pracowników komunalnych w różnych zaborach. Historia ta powiązana z dziejami rozwoju samorządu miejskiego w różnych dzielnicach Polski rozbiórowej wnika głęboko w podłoże ideologiczne, wynikające z warunków, w jakich socjalizm, związany ściśle z ideologią niepodległościową, torował sobie drogę do opanowania klasy pracującej.

Poczynając od pierwocin świadomego ruchu klasowego — po przez walkę rewolucyjną w b. zaborze rosyjskim, walkę o inny charakter, nie krwawym, ale nie mniej ofiarnym w innych zaborach — aż do stanu w chwili wybuchu wojny światowej i w czasie jej trwania znajdzie czytelnik Księgi pamięćkowej fascynujący obraz zmagania tej części klasy pracującej, która stanowi kadry związku pracowników komunalnych i instytucji użyteczności publicznej w Polsce.

Artykuły: tow. Bronisława Ziemińskiego p. t. „Samorząd w Polsce i rola w nim przedstawicielstwa pracowników” i tow. Antoniego Zdanowskiego p. t. „Kilka uwag z okazji dwudziestolecia naszego ruchu zawodowego” uzupełniają znakomicie ogólną część książki.

Sprawozdanie z działalności związku za czas od 1 stycznia 1936 r. do 30 czerwca 1938 r. to druga część Księgi Pamięćkowej,

opracowana przez sekretarza gen. Władysława Baranowskiego. Daje ona wyczerpujący obraz obywateli pracy, jakiej dokonano w okresie najbardziej dla Związku krytycznym po całym szeregu aktów dywersyjnych, usiłujących rozbić, a bodaj osabić tę organizację zawodową, będącą chlubą robotniczego ruchu klasowego. Część ta wymaga osobnego omówienia.

Podkreślić trzeba niezwykłą troskliwość redaktorów książki o urozmaicenie treści i ożywienie masy ilustracji, a ostatnia jej część to niesłychanie pracowicie zestawione tablice cyfrowe, dające dokładne i szczegółowe dane o całej gospodarce finansowej Zarządu głównego i oddziałów Związku a ponadto tabela plac w poszczególnych zawodach w związku zrzeszonych.

Omawiana Księga Pamięćkowa znajdzie się niezawodnie w ręku każdego działacza zawodowego, ale co więcej powinni się zainteresować nią i dokładnie ją przestudiować wszyscy działacze samorządowi.

Samorząd bowiem to ludzie, którzy mogące swym i pracą realizują go, nie dającą i nie dopijając, wciąż walcząc o ludzkie warunki bytu, służąc dobru gminy i jej mieszkańców.

(H)

Prawnicy-socjaliści

Na posiedzeniu swoim Zarząd Zrzeszenia Prawników Socjalistów w Polsce powziął następującą uchwałę:

Widowisko, jakie wyprawia światu „Trzecia” Rzesza, obrazło Europę cywilizowaną i demokrację, obrazło Europę miłą pokój i dobre obyczaje, obrazło Europę szanującą wolność narodów i godność człowieka.

Gdy zdawać się mogło, że epidemie masowego barbarzyństwa wygasły już w Europie ze szczętem, jak wygasły w niej epidemie azjatyckiej dżumy, gdy wspomnie nia dni Inkwizycji i nocy barłomiej skich stały się wspomnieniami hańby i upadku, gdy zdawało się, że armia dwudziestu pięciu milionów ofiar Wielkiej Wojny — jak wielka Armia Zbawienia — stać będzie przez wieki na straży europejskiego pokoju, prawa i sprawiedliwości — rozgrywają się w Niemczech na oczach całego świata igrzyska, które przyćmiewają wszystkie ciencens okrucieństwa i siły przed prawem.

Pogwałcono prawo, obalono na czelny dogmat sprawiedliwości karząc za zbrodnię żydowskiego zamachowca tysiące i setki tysięcy niewinnych ludzi, czyniąc tysiące i setki tysięcy bezbronnych ofiar zakładnikami jednego wyrostka, skazując jednako mężów, kobiety i dzieci na śmierć, nędzę i poniewierkę!

Mściwość, która w pierwszym swym odruchu puszcza z dymem domy modlitwy — bliższa jest duchowi moskiewskiemu, niż reklamom ideałom „aryjskim”. Zemsta, której hasło brzmi „mordujcie, aby czuli, że umierają” — demaskuje swój sadyzm. Raubryterskie kontrybucje, nałożone na struchlałą ludność — ukazują na dnie odwieku chciwość pieniężną.

Ustami sędziwego Papieża, ustami Prezydenta Stanów Zjednoczonych, oburzeniem najzaciewniejszych synów Anglii i Francji, Belgii i Holandii, wspólnymi protestami katolików i demokratów, socjalistów i konserwatystów, potępił Zachód okrucieństwo i bezprawie.

W tym chorze bezwzględności poćpienia cięży i na nas obowiązkiem odpowiedzi: czy jesteśmy po stronie tych, którzy gwałt potępiają, czy na bezprawie przysmykamy oczy?

Krwii Polaków, którą spływała Chełmszczyzna i Lubelszczyzna,

zom dzieci bitych we Wrześni, martyrologii naszej, która poznała niemoc bezbronności i przemoc krzywdy, tradycji naszej, która nie uznawała walki prócz rycerskiej — jesteśmy winni odpowiedzieć. — Odpowiedź nasza brzmi: POTĘPIAMY!

Premiowanie ksi żeczek oszczędnościowych

Dnia 28 listopada 1938 r. odbyło się w PKO, czwarte publiczne premiowanie książeczek oszczędnościowych premiowanych serii V grupy „B”.

W premiowaniu brały udział książki, na które wniesiono wszystkie wkłady za ubiegły kwartał w terminie do dnia 31 października 1938 r.

Premie po zł. 500 padły na nr. nr. 63240, 63478, 64994, 65367, 66203, 67632, 68663.

Premie po zł. 250 padły na nr. nr. 600586, 604262, 606105, 613717, 614128, 614369, 614756, 618900, 618957, 619483, 620525, 622893, 623496, 624281, 631656, 632484, 632531, 640834, 649883, 650681, 651558, 652907, 655558, 658276, 661052, 663999, 664615, 670046, 673970, 685774.

Premie po zł. 100 padły na nr. nr. 600472, 600773, 601262, 601348, 601858, 602494, 602630, 603402, 603639, 604312, 604523, 604693, 605963, 607894, 607983, 611337, 612538, 614911, 615056, 615507, 619994, 620384, 620745, 623056, 623532, 624520, 625376, 625754, 626063, 626533, 626751, 626871, 628496, 628638, 628676, 630951, 633998, 634135, 634666, 636164, 637843, 639709, 641605, 641735, 644511, 644565, 644837, 644846, 645140, 645747, 646374, 647178, 648085, 650406, 650517, 651121, 651248, 651777, 651908, 651909, 652522, 653730, 654159, 654452, 654805, 655081, 655205, 655547, 658329, 658657, 659020, 660698, 661497, 661763, 663052, 663198, 663683, 664275, 665528, 665715, 665838, 665896, 666049, 666720, 667669, 668397, 669460, 671479, 671833, 672024, 672363, 672372, 673472, 674216, 674920, 677722, 678199, 678777, 679299, 679327, 679779, 679896, 680700, 681536, 681603, 681905, 682269, 682518, 683989, 684391, 686017, 687136, 687381.

298 premii po 50 zł.

Po raz drugi padła premia zł. 250 na książeczkę nr. 632531, zł. 50 na książeczkę nr. 623525.

Ogółem padło 448 premii na sumie zł. 37.200.

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii V jest stały wzrost liczb premii w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premii, książeczki nie tracą swej wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premiowaniach pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładów.

Premie wylosowane w poprzednim premiowaniu, dotychczas niepodjęte: zł. 250 na nr. 655394, 656340, zł. 100 na nr. 636794, 663315, zł. 50 na nr. 612248, 632896, 637406, 638630, 654333, 667922.

JAKOŃSKI
BIXLEY
BEZ

PUDER
Z PUSZKIEM

to najmodniejszy kolorado

J. SZACH WARSZAWA

Zustrojów sowieckich

Rehabilitacja Bagrationa

Pisaliśmy już o rosnącym w Sowietach kulcie wojennej przeszłości Rosji, kulcie wybitnych wodzów armii rosyjskich z czasów carskich, zwłaszcza o kulcie dla Suworowa i Kutuzowa.

Obecnie przyszła kolej na innego generała carskiego z tejże epoki mianowicie na Bagrationa.

„Krasnaja Zwiezda” (z 22 listopada) domaga się od sowieckich historyków wojskowości „prawdowego” stosunku do generała Bagrationa „wiernego ucznia i współtowarzysza broni Suworowa i Kutuzowa, świętego wodza i patriotę rosyjskiego”.

Wśród korpusu oficerskiego armii czerwonej naogół zwyciężył „prawdowy” stosunek wobec Su-

worowa i Kutuzowa, ale wielu historyków wojskowości odnosi się niewłaściwie do Bagrationa, twierdząc, że nie był on strategiem, że bardziej dalekosiężny pogląd na sprawy wojenne był dlań niedostępny.

„Krasnaja Zwiezda” gani tych historyków, którzy ich zdaniem powtarzają jedynie ocenę dworaków Pawła I-go, nienawidzących Bagrationa „za jego śmiałą walkę przeciw pruskiemu systemowi wojennemu”.

Naszał czas — pisze „Zwiezda” — oczyszczenia pamięci „ulubieńca armii rosyjskiej, bohatera narodowego, który oddał swe życie za niezależność ojczyzny”.

Redukcje w hutnictwie górnośląskim

W związku z odstąpieniem części zamówień hutnictwa na Górny Śląsk dla Zaozla powstały dla hutnictwa śląskiego nowe trudności.

Jak mówią w kołach miarodajnych „Wspólnoty Interesów” należy się liczyć w okresie zimowym z pogorszeniem sytuacji hut „Wspólnoty”, oraz innych zakładów. Również w górnictwie nastę-

puje pogorszenie o tyle, że kopalnie, odstąpiwszy część zamówień kopalniom karwińskim, zwałają węgiel na ha dy.

Z kół przemysłowych sygnalizują trudności zbytu zarówno na eksport, jak i na rynku krajowym.

Złóż ofiarę na Pomoc Zimową

Otwarcie sesji Senatu

Marsz Ikiem Senatu wybrano p. Miedzińskiego

W poniedziałek odbyło się pierwsze posiedzenie Sejmu.

W kilka minut po godz. 17-ej wszedł na salę posiedzeń p. premier Składkowski i odczytał orędzie p. Prezydenta R. P. o otwarciu sesji Senatu.

Treść orędzia ta sama, co i dotycząca sesji Sejmu.

Następnie p. premier zawiadomił, iż p. prezydent powołał na przewodniczącego sen. Leona Wolfa, który w obecności p. premiera złożył wczoraj ślubowanie na ręce p. Prezydenta R. P.

Zaproszony przez p. premiera sen. Leon Wolf (ze Śląska Cieszej.) zajmuje miejsce przewodniczącego.

Wiadomości z całej Polski

ZAMORDOWANIE ROLNIKA

Na polach majątności Rudnik, pow. kolski, znaleziono zmasakrowane zwłoki rolnika Pakosza ze wsi Pałki. Jak się okazało — został on zamordowany. W toku dochodzenia ustalono, że mordercą jest 19-letni Józef Klonicki, syn zamożnego rolnika, który wobec zebranych przez władze do wódów przyznał się do zbrodni i zeznał, że chciał zemścić się na Pakoszu zato, iż ten kiedyś poblił go.

SAMOBÓJSTWO Z MIŁOŚCI

W Boguszycach pod Sempólnem, pow. kolski odebrał sobie życie przez powieszenie 24-letni rolnik Franciszek Królak. Powodem desperackiego kroku była nie szczęśliwa miłość. Zakochał się on w starszej od siebie, 35-letniej wdowie, która nie chciała go poślubić, a ostatnio zabroniła do siebie przychodzić.

ZABIŁ TOWARZYSZĄ ZABAWY

W Oporcu, pow. Stryjski, doznało do kłótni, a następnie bójki między dwoma chłopcami wiejskimi. W czasie bójki 14-letni chłopiec zabił uderzeniem kija w głowę 18-letniego towarzysza zabawy.

ZASTRZELIŁ NARZECZONĄ

Na posterunku P. P. w Inowrocławiu zgłosił się 22-letni Franciszek Drabik, oświadczając, że zastrzelił swą narzeczoną, 19-letnią Helenę Kulbaczkównę, pasierbicę Stanisława Rolirada z Szymborza. Zabójcę aresztowano. Powodem zabójstwa miał być zawód miłosny.

OBRZUCILI

POCIĄG KAMIENIAMI

Grupa wyrostków wiejskich obrzucała kamieniami pociąg między Sichowem a Persenkówną. Jeden z funkcjonariuszy kolejowych doznał kontuzji. Władze wszczęły śledztwo w celu ujawnienia sprawców wybijki.

go i zaprasza na sekretarzy sen. Kamińskiego i sen. Fichnę, którzy złożyli ślubowanie senatorów.

Z kolei składają ślubowanie we dług spisu alfabetycznego wszyscy senatorowie z wyjątkiem nieobecnych pp. Kornke i Hempla.

WYBÓR MARSZAŁKA

Przystąpiono do wyboru marszałka Senatu.

Sen. Fudakowski zgłosił kandydaturę sen. Prystora. Sen. Dąbkowski zgłosił po chwili kandydaturę sen. Miedzińskiego.

Przystąpiono do głosowania.

Po 15-minutowej przerwie ogłoszono wynik wyborów.

Na sali obecnych było 94 senatorów, głosów oddano 87, w tym ważnych 83; bezwzględna większość wynosi 42 głosy; senator Bogusław Miedziński otrzymał 59 głosów. Aleksander Prystor 24 głosy.

Sen. Miedziński, za zapytaniem przewodniczącego, czy wybór przyjmuje, prosi o godzinę czasu dla udzielenia odpowiedzi.

Po godzinnej przerwie sen. Wolf ponownie zapytuje sen. Miedzińskiego, czy wybór przyjmuje.

Sen. Miedziński wybór przyjmuje, po czym zajmuje fotel marszałkowski.

MOWA MARSZAŁKA MIEDZIŃSKIEGO

Obejmując przewodnictwo Senatu, marsz. Miedziński na wstępie podniósł, iż akceptacja wyboru marszałków Izb wypływa, nie tylko z tradycji, lecz tradycja ta leży w ramach nowej konstytucji, która zapewnia Prezydentowi R. P. wpływ na obsadę tych stanowisk.

Dalej marsz. Miedziński oświadczył:

Wysoka Izbo. Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, którego przed chwilą w skupieniu i powadze wysłuchał, wskazało nam — śmiem tak rozumieć — instrukcyjny charakter zdarzeń, które Naród nasz ostatnio przeżywał; wskazało nam, jaka jest potęga jednomyślności i zorganizowanej woli Narodu, gdy na jego czele stoją ludzie, którzy potrafią tę potęgą siłę, siłę idealną przekuć na stalowy młot realnej decyzji. Sądzę, iż dam wyraz przekonaniu tej Izby, gdy zapewnię pana Prezydenta Rzeczypospolitej, że słowa Jego zrozumiałe i dobrze wyryły się w naszej pamięci; gdy zapewnię Marszałka Polski Edwarda Śmigłego-Rydza, że zbrojne ramie Rzeczypospolitej jest i zawsze będzie bronią naszego oka (okaski), tętnem naszego serca, najtętniejszą myślą naszego mózgu.

Będziemy się starali w zwyczajnych pracach naszych nie zawieść ani zaufania Narodu, ani wyrażonych przez P. Prezydenta Rzplitej oczekiwań. Rzetelnie i sumiennie

weźmiemy też na warsztat naszych prac zagadnienie specjalnie nam poruczone — reformę ordynacji wyborczej.

Sądzę też, że nie rozminę się z sentymentami Wysokiej Izby, gdy wyrażę miłą głęboką radość, że danem mi było przyjąć przewodnictwo prac Izby Senackiej z rąk Senatorskiego, jako przedstawiciela tych ziem odwiecznie polskich, których synowie — mówiąc słowami orędzia Prezydenta Rzplitej — „swym gorącym i ofiarnym patriotyzmem dali dowód niezamownej siły ducha polskiego i swej niezłomnej woli po wrotu do Macierzy”; gdy wyrażę w imieniu Wysokiej Izby hołd zarówno im jak i tym żołnierzom Rzplitej (senatorowie i członkowie Rządu wstają), którzy akt jednoczenia ziem polskich przypieczętowali czerwoną i gorącą pieczęcią krwi. (Okłaski).

Z kolei przystąpiono do wyboru 3 Wicemarszałków i 6 sekretarzy.

S. Tomaszewicz zgłosił kandydaturę ss. Dąbkowskiego, Pawelca i Stolarskiego na wicemarszałków. Ponieważ zgłoszono tyle kandydatur, ile stanowisk wicemarszałków było do obsadzenia, przeto bez głosowania marszałek stwierdził, że wicemarszałkami wybrani zostali wymienieni trzej senatorowie.

Również S. Tomaszewicz zgłosił kandydaturę na sekretarzy, mianowicie kandydatury ss. Kątebacha, Radziwiła, Rosady, Brucki i Wielowiejskiego. a S. Tworydo zgłosił kandydaturę S. Malickiego.

Wobec zgłoszenia 6 kandydatur na 6 stanowisk, marszałek stwierdził, że ci senatorowie są wybrani sekretarzami.

Następnie wybrano członków Komisji Regulaminowej.

Zmiany w regulaminie sejmowym

W poniedziałek sejmowa Komisja Regulaminowa pod przewodnictwem wicemarszałka Jedyńskiego rozpatrzyła i przyjęła zmiany do obecnie obowiązującego regulaminu sejmowego.

Najpierw przyjęto poprawkę do dotyczącej wyboru marszałka Sejmu. Poprawka ta wprowadza w art. 4 obecnego regulaminu ustęp drugi, z którego treści wynika, że poseł, wybrany na marszałka Sejmu, ma się bezwzględnie zgłosić do p. Prezydenta R. P. w celu uzyskania jego zgody, na przyjęcie wyboru, poczym poseł wybrany na marszałka składa Sejmowi stosowne oświadczenie. Drugą istotną poprawką jest poprawka do art. 33 obecnego regulaminu, dotycząca składania wniosków, pro

Walka strajkowa robotników młynarskich w Kole

Jak już podawaliśmy od dnia 12 b. m. strajkują robotnicy młynarscy w Kole w obronie wyrzucanych z pracy dwóch współtowarzyszów, a jednocześnie w sprawie zawarcia układu zbiorowego pracy.

W swoim czasie odbyły się dwie konferencje w związku z tym strajkiem zwołane przez obwodowego inspektora pracy 62-go obwodu, którego zastępował p. Jabłoński — podinspektor pracy.

Dotychczasowe rokowania nie dały pozytywnych rezultatów, ze względu na oporne stanowisko pracodawców, którzy za wszelką cenę starają się rokowania te przewlec jak najdłużej, uważając, że w ten sposób uda im się złamać solidarność walczących robotników.

Na konferencji w dniu 24 b. m., po pięciogodzinnych rokowaniach p. inspektor pracy, po wszechstronnym rozpatrzeniu sprawy zarobkowej, zaproponował pracodawcom podwyżkę zarobków o 25%.

Przedstawiciel Związku, sekretarz okręgowy tow. Rybczyński, oświadczył, że pagnąc przyczynić się do zlikwidowania akcji strajkowej, propozycję p. inspektora pracy przyjmuje z tym zastrzeżeniem, że na dalsze ustę-

stwa Związek już nie pójdzie. Pracodawcy solidarnie oświadczyli, że propozycji p. inspektora pracy przyjąć nie mogą, przyczem za proponowali podwyżkę zarobków od 5 — 10 proc.

Ze względu na oporne stanowisko pracodawców, przedstawiciel Związku tow. Rybczyński złożył oświadczenie, że za skutki dalszej walki wina spada całkowicie na barki pracodawców, gdyż Związek okazał jak najdalej idącą

ustępliwość w kierunku zlikwidowania akcji strajkowej. Pan podinspektor pracy, widząc również nieprzejednane stanowisko pracodawców, przystąpił do sporządzenia i podpisania odpowiedniego protokołu.

Nadmienić nam wypada, że całe społeczeństwo miasta Kole zainteresowane jest akcją strajkową robotników młynarskich i stoi po stronie walczących, biednych i wyzyskiwanych robotników. Ponieważ walczący robotnicy znajdują się w ciężkim położeniu materialnym, przeto tą drogą zwracają się do wszystkich oddziałów Związku Spożywczego w Polsce i pokrewnych organizacji klasowych, by jaknajśpieszniej przysyłali im z pomocą finansową. Pieniądze zebrane prosimy kierować bezpośrednio pod adresem: Józef Sujewski, Kole, ul. Zeromskiego 79 m. 2.

DZIAŁ LEKARSKI

WENER. LECZNICA „Dworcowa” prywatna
Pielkowne 49 Mężczyzn przyjmuje lekarz 8 r. — 9 w.
Kobiety przyjmuje lekarka 9 r. 9.

Dr. H. LEWIN

Weneryczne, Pielkowne i Skórne
od 9 r. do 9 w. w niedz. do 2 pp.
Nietala 12 Króla Alberta Tel. 651-19

AKUSZERKA

Odnaczone przez prof. U. J. P.
POMOCY BEZPŁATNE
Maria GURFINKIEL
Nieznajomym — ustępstwo
BADAN A. IRYGACJE, TAMPONY i wszelkie ZLECENIA LEKARSKIE
ul. CHŁODNA 38 m. 11, tel. 233-57
Godziny przyjęć 10-1 — 2-8.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

SENSACJE DNIA

PORAŻKA WIEDŃSKICH HOKEISTÓW W KATOWICACH

Rewanżowy mecz hokejowy, rozegrany w poniedziałek wieczorem na sztucznym torze w Katowicach pomiędzy Dębem a Wiener Eislaufverein zakończył się pięknym sukcesem drużyny polskiej w stosunku 2:0 (0:0, 2:0, 0:0).

Sukces jest tym cenniejszy, gdy się zważy, że Dąb wystąpił wyłącznie w swym klubowym składzie. Zwycięstwo Dębu było w zupełności zasłużone. Mogło ono być cytrowe

nawet wyższe, gdyby nie pechowa gra Ursonia, który nie wyzyskał kilku dogodnych okazji.

BOKS

PRZED MECZAMI Z SZWAJCARIĄ I ESTONIĄ

Składy reprezentacji Polski na mecze ze Szwajcarią 8.12 godz. 12 w Cirku warszawskim i Estonią (11.12. w Łodzi) zostały nieco zmienione i przedstawiają się ostatecznie następująco:

Przeciwko Szwajcarii — Rotholz, Sobkowski, Czortek, Woźniakiewicz, Kolczyński, Pisarski, Szymura, Białkowski.

Przeciwko Estonii — Lendzin, Koziołek, Czortek, Woźniakiewicz, Kolczyński, Pisarski, Szymura, Piat.

Nadto wyznaczono sześciu zawodników rezerwowych, a mianowicie Janowczyk, Skalecki, Szymczak, Lewski, Sulczyński i Doroba.

TENIS

LIKWIDACJA SEKCJI TENISOWEJ KRAKOWSKIEGO A. Z. S.

Zasłużona dla rozwoju sportu tenisowego w Krakowie sekcja tenisowa miejscowego A. Z. S. została zlikwidowana. Naskutek przeprowadzonych w tej części miasta prac regulacyjnych zaczęto w ostatnich dniach zasypywać korty tej sekcji w parku krakowskim.

Korty krakowskiego A. Z. S. były terenem pierwszych w Polsce międzynarodowych mistrzostw tenisowych Polski. Na tych kortach stawali pierwsze w ewel karierze sportowej kroki znakomita tenisistka Jadwiga Jedrzejewska.

W chwili obecnej palacą dla Krakowa staje się kwestia budowy nowych kortów tenisowych na miejskim stadionie sportowym.

Kącik radiowy

DZIS, DN. 30.XI 1938 R.

15.00. „Co śpiewają dzieciom w Hiszpanii”.

17.15. Folklor różnych krajów.

18.40. „Plusy i minusy rekordów sportowych” — dyskusję zagaja Marian Krawczyk — Tadeusz Forzyś.

21.00. Koncert chopinowski — Zygmunt Dygat.

21.30. „Literatura zwłastą niepodległości” — Wieczór literacki.

22.00. Koncert wieczorny.

FRANCUSKA SKRYPACZKA

W środę, dn. 30.XI o godz. 22.00 odbędzie się w radio koncert orkiestry Polskiego Radia z udziałem francuskiej skrypczki Colette Frantz. Wykonane zostaną po raz pierwszy w Polskim Radiu dwa koncerty skrypcowe współczesnych kompozytorów francuskich: Dariusza Milhaua i Normana Demutha.

Tegoż dnia o godz. 21.00, jako wykonawca koncertu chopinowskiego wystąpi pianista Zygmunt Dygat.

Radio warszawskie

ŚRODA, 30 listopada

WARSZAWA I. 8.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół 11.00 „Jak tańczył Gusiak pranie w kąpieli węgla” — słuchowisko dla dzieci młodszych. 11.25 Arle operetkowe w wyk. Ryszarda Taubera (płyty).

12.00 Hejnał. 12.03 Aud. połudn. 15.00 „Co śpiewają dzieciom w Hiszpanii”.

15.30 Ork. Wileńska. 16.00 Dziennik i wiad. gosp. 16.05 Wiad. gosp. 16.20 „Z wydaniami pedagogicznymi” — gępa. 16.35 Muzyka kameralna (z Poznania). 17.00 Samosiera — odczyt.

17.15 Folklor różnych krajów — Francja (płyty). 17.47 Tani kredyt — dźwięk handlu — pog. 18.00 „Andrzejki”.

21.00 Rec. chopinowski w wykon. Zygmunta Dygata. 21.30 „Literatura zwłastą niepodległości”. 22.00 Koncert pod dyr. G. Fitelberga i Colette Frantz (skrypcze). 22.55 Przegląd prasy i ost. dzień. 23.05 Wiad. z Polski w języku angielskim.

WARSZAWA II. 14.40 Ork. Katowicka. 14.40 Koncert popularny (płyty).

15.05 Tańce różnych narodów — koncert popularny (płyty). 15.55 Gra Fity Króla. 16.40 Wiad. sportowe i parę inform. 16.50 Kącik solistów: śpiewa Stanisław Arceizewski. 17.10 Pog. akt. i społ. 17.25 Życie kulturalne stolicy.

17.35 Program. 17.40 Muz. tan. (płyty). 21.00 Debussy i Faure (płyty). 21.15 „Problem snobizmu u Pronsta” — szkice literackie Żeleńskiego-Boya. 21.30 Kaprys i ballady (płyty). 22.30 Muz. tan. (płyty). 22.55 L. Beethoven: (nowe nagrania).

CZWARTEK, 1 grudnia

6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Audycja dla szkół 11.00 „Na śląską nutę”. 11.25 Jan Strauss (płyty). 12.00 Hejnał. 12.03 Aud. połudn. 15.00 „Świat w kolorach” — pogad. 15.15 Kłopoty i rady: „Andzia dziękuje za służbę”.

15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik i wiad. gosp. 16.20 Z życia robotnika — odczyt dla młodz. licealnych. 16.40 Rec. fortep. Józefa Śmido wicza. 17.10 Zwiędzamy atom — pog. 17.25 Muzyka norweska w wyk. Danczowskiego (wielonczela) i Wł. Raczkowskiego (fortepian). 17.45 Kupiec a turystyka — pog. 18.00 Aud. dla młodz. wiejskiej. 18.30 Zyciorysy instrumentów muzycznych. 19.00 Koncert rozrywkowy z Krakowa. 20.35 Dziennik. 21.00 Rozwój przedsiębiorczości prywatnej — odczyt. 21.10 Rec. śpiewaczy Ignacego Dygasa (tenor). 21.30 „Pochodnie wieków: „Grzegorz VII”. 22.00 Kwartety i kwintety klasycznych wieków. 22.55 Przegląd prasy i ost. dzień. 23.05 Koncert muzyki polskiej pod dyr. Olgierda Straszynańskiego z udział. Anieli Szlemińskiej.

WARSZAWA II: 14.00 1000 tak. tow muzyki. 15.05 Na różnych instrumentach — koncert popularny (płyty). 16.05 Beethoven w wyk. kwartetu P. R. 16.40 Wiadomości sportowe i parę informacji. 16.50 Kącik solistów. Śpiewa Tomasz Dąbrowski. 17.10 „Grochów” — dzielnica pracy i wczasów. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program. 17.40 Muz. tan. (płyty). 21.00 „Sylwetki kompozytorów” (płyty). 21.20 Pamięć, jako zjawisko ogólnobiotyczne — odczyt, wygł. prof. Romuald Minkiewicz. 21.40 Rec. fortep. Eli Kafarskiej — Lekozyskiej. 22.05 Muz. tan. z płyt i dancingu.

P. G. WODEHOUSE W STARYM DWORZE

108) Z angielskiego przełożyła B. KOPEŁOWA

— Ona go kocha. I niech mi pan pozwoli powiedzieć sobie jedno, lordzie Abbott. Może pan... nosić nazwisko od stuleci czczone... chęć się złotem i chwałą oręza... Więcej, niżli majątek, sława i korona.

— O czymże pan mówi? Złoto? Chwała oręza?

— Tak... To miłość, co wszystko zwycięża! — zakończył pan Bulpitt. — Jestem po jej stronie. Niech pan to sobie zapamięta. Jestem po jej stronie — i kiedy wyjdzie za mąż, mam zamiar...

Doszedł do tego punktu, gdy nagle z dołnych rejonów rozległ się dźwięk dzwonka. Sir Buckstone wzdygnął się i przestał słuchać. Nie ma Anglika, który by mógł poświęcać nadal swą uwagę omawianemu tematowi — i to bez względu na jego ważność — gdy uszu jego dobiega dźwięk dzwonka chiadawego.

— Ha — wrzasnął sir Buckstone tonem brzmącym tak donośnie, jak dźwięk bliźnich trąb — i rzucił się ku drzwiom, przypominając swoim zachowaniem raczej jakiegoś Jesse Owensa, niż barona.

— Niech pan zaczeka.
— Nie mogę czekać.
— Ale opow. adam panu coś...
— Opowie mi pan później — rzekł sir Buckstone — teraz nie mogę czekać. Obiad.

Znikł — i Bulpitt pozostał znowu sam na sam ze swymi myślami.

Nie sposób jest dla człowieka, posiadającego przedsiębiorczość Samuela Bulpitta — pozostawać długo sam na sam ze swymi myślami — i nie mieć jakichś planów i projektów. Już przed tym — dzięki swej ostrej, jak brzytwa inteligencji — zrozumiał, że gdy nie ma swego własnego ubrania — musi postarać się o inne, — ale dopiero teraz spostrzegł, w jaki sposób może je zdobyć. Mógł nie cieszyć się ogólną popularnością w tym domu, ale miał przecież w Walsingford Hall jedną przyjaciółkę, aczkolwiek nie spotkał się z nią nigdy osobiście. Przyjaciółką tą była panna Prudencja Whittaker, gdyż właśnie wysiłki, czynione w jej imieniu, doprowadziły Bulpitta do obecnych tarapatów. Postanowił też, że pierwszym jego krokiem musi być nawiązanie kontaktu z panną Whittaker.

Doszedł właśnie do tego wniosku i zastanawiał się, jaki byłby najlepszy sposób nawiązania pożądanego kontaktu, gdy w tym otworzyły się drzwi i w pokoju zjawiły się po kolei: przyjemny zapach, duża taca i bardzo mała pokojówka. Zapach wyprzedzał tacę, a pokojówka kroczyła za tacą. Pochód zatrzymał się przy łóżku.

— To pański obiad — rzekła pokojówka zupełnie niepotrzebnie, gdyż zmysł dedukcyjny Bulpitta doprowadził go już do tej konkluzji.

— Dziękuję, dziecinco, dziękuję — powiedział Bulpitt, używając całego swego czaru i uciekając się do techniki, która wzbudziła taką wielką miłość dla niego w świecie amerykańskich zakładów gastronomicznych, — do techniki, jakiej byliśmy świadkami, gdy zdobywał serce siostrzenicy pana Attawera „Pod Gęsią i Gąsiorem”.

— Jakże się nazywasz, mała?

— Milicenta, proszę pana. Pan Pollen powiedział, że będzie panu smakowało piwo.

— Powiedz panu Pollenowi, Milicento, że utrafił doskonale. Piwo jest właśnie tym, czego pragnę. Dużo piwa — i panny Whittaker.

— Co, proszę pana?

— Jak mógłbym porozumieć się z panną Whittaker?

— Ona wyszła, proszę pana — odpowiedziała pokojówka, zachwycona uprzejmością Bulpitta.

— Co, w porze obiadu?

— W środy jada kolacje u wikarego Zbiera się tam towarzystwo literackie — wyjaśniła pokojówka takim tonem, jak gdyby wymieniała dziwaczny okaz zwierzęcia. — Panna Whittaker chodzi tam w środy i zostaje na kolacji.

— A kiedy zakrada się z powrotem do domu?

— Nie wróci przed dziewiątą. Czy pan chciałby się z nią zobaczyć?

(d. c. n.)

